LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2010 m. balandžio 6 d. Nr. D1-275
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo (Žin., 2009, Nr. 87-3662) 10 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą“ (Žin., 2009, Nr. 135-5884) 1.2 ir 1.3 punktais:

1. T v i r t i n u Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamentui koordinuoti Klimato kaitos specialiosios programos administravimą, sąmatų ir ataskaitų rengimą ir tvirtinimą;

2.2. viešajai įstaigai Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondui vykdyti Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos apraše nurodytos už techninių funkcijų vykdymą atsakingos institucijos funkcijas.

APLINKOS MINISTRAS GEDIMINAS KAZLAUSKAS

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
2010 m. kovo 26 d. raštu Nr. (13.22-0301)-5K-1006761)-6K-1002814

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. balandžio 6 d.
įsakymu Nr. D1-275

KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato tikslinio Klimato kaitos specialiosios programos (toliau – Programa) lėšų panaudojimo tvarką, pagal šią Programą finansuojamų projektų atrankos, finansavimo, stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimus, pareiškėjų, aplinkos ministro paskirto Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio, koordinuojančio Programos administravimą (toliau – Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys), ir už techninių funkcijų vykdymą atsakingos institucijos, atliekančios Programos lėšomis finansuojamų projektų paraiškų surinkimą, vertinimą ir priežiūrą (toliau – Atsakinga institucija), teises ir pareigas.

2. Tvarkos aprašas taikomas paskolų, subsidijų ir investavimo į įmonių akcijas forma Programos lėšomis finansuojamiems projektams, kurie susiję su klimato kaitos padarinių švelninimu (išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu) ir prisitaikymu prie klimato kaitos pokyčių. Šis Tvarkos aprašas netaikomas Programos lėšų naudojimui finansuojant Lietuvos Respublikos įmoką į Europos Sąjungos bendrą finansinį indėlį ar projektus prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti trečiosiose valstybėse.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **bendradarbiavimo sutartis** – Aplinkos ministerijos ir kredito įstaigos sudaryta sutartis, kurioje nustatomos pagrindinės bendradarbiavimo sąlygos, teikiant paskolas pareiškėjams Programos lėšomis kredito įstaigos vaidmuo paskolų teikimo ir administravimo procese. Bendradarbiavimo sutarties tipinę formą tvirtina aplinkos ministras;

3.2. **bendrojo naudojimo objektų valdytojas** – suprantama, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti bei daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatyme (Žin., 1992, Nr. 14-378; 2002, Nr. 116-5188; 2009, Nr. 93-3961). Bendrojo naudojimo objektų valdytojo sąvoka taip pat apima individualių gyvenamųjų namų savininkų Lietuvos Respublikos daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymo (Žin., 1995, Nr. 20-449; 2000, Nr. 56-1639) nustatyta tvarka įsteigtas bendrijas, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo (Žin., 2004, Nr. 25-745) ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo (Žin., 1996, Nr. 68-1633) nustatyta tvarka įsteigtas organizacijas, kurių paskirtis – įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje ir (arba) jiems bendrosios nuosavybės teise priklausančio turto valdymu, naudojimu;

3.3. **didelės apimties projektas** – projektas, kuriam prašomas finansavimas viršija 690 000 Lt;

3.4. **kaimo bendruomenė** – kaimo vietovės gyventojai, susieti bendrais gyvenimo kaimynystėje poreikiais ir interesais. Kaimo bendruomenė, siekianti gauti finansavimą, turi Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo arba Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigti organizaciją, kurios paskirtis – įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje;

3.5. **mažos apimties projektas** – projektas, kuriam prašomas finansavimas neviršija 50 000 Lt;

3.6. **mokėjimo prašymas** – pareiškėjo užpildytas ir Atsakingai institucijai pateiktas aplinkos ministro patvirtintos formos prašymas apmokėti ir (ar) kompensuoti projekto išlaidas;

3.7. **nepriklausomas vertintojas** – Lietuvos nacionalinio akreditacijos biuro prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – NAB) akredituota įstaiga arba kitos Europos Sąjungos atsakingos institucijos akredituota ir NAB pripažinta įstaiga, kuriai akreditacija ar pripažinimas suteikia teisę tikrinti iš įrenginių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ataskaitas;

3.8. **finansavimo sutartis** – sutartis, kurią Aplinkos ministerija sudaro su pareiškėju, dėl subsidijos arba paskolos per kredito įstaigą suteikimo pareiškėjui projektui įgyvendinti, kurioje nustatomos lėšų panaudojimo, projekto vykdymo bei atsiskaitymo nuostatos. Finansavimo sutarčių tipines formas tvirtina aplinkos ministras;

3.9. **projekto įgyvendinimo laikotarpis** – finansavimo sutartyje nustatytas laikotarpis, per kurį vykdomos projekto veiklos, susijusios su projekto įgyvendinimu (sutarčių pasirašymas, prekių, paslaugų įsigijimas, darbų atlikimas, įrangos montavimas, derinimas, paleidimas, eksploatacija iki projekto galutinio įgyvendinimo ataskaitos patvirtinimo);

3.10. **projekto įgyvendinimo laikotarpio pradžia** – finansavimo sutarties įsigaliojimo data;

3.11. **projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaiga** – projekto galutinio įgyvendinimo ataskaitos patvirtinimo data;

3.12. **tikslinės paskolos sutartis** – sutartis, kurią Aplinkos ministerija sudaro su kredito įstaiga dėl paskolos suteikimo kredito įstaigai ir kurioje nustatomos paskolos suteikimo ir grąžinimo, gautų lėšų naudojimo ir apskaitos nuostatos, reikalavimai kredito įstaigai suteikiant paskolą pareiškėjui. Tikslinės paskolos sutarties tipinę formą tvirtina aplinkos ministras;

3.13. **ūkinė-komercinė veikla** – nuolatinė savarankiška, t. y. savo rizika plėtojama asmens veikla siekiant pelno, susijusi su daiktų pirkimu – pardavimu ar paslaugų teikimu kitiems asmenims už atlyginimą. Į šią sąvoką taip pat įeina ūkininko ūkio veikla, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme (Žin., 1999, Nr. 43-1358; 2002, Nr. 123-5537);

3.14. **vertinamasis laikotarpis** – laikotarpis, per kurį įgyvendintas projektas daro įtaką išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokyčiams, kaip tai nustatyta šio Tvarkos aprašo 2 priede;

3.15. **vidutinės apimties projektas** – projektas, kuriam prašomas finansavimas viršija 50 000 Lt ir yra ne didesnis nei 690 000 Lt.

Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme ir Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme vartojamas sąvokas.

II. PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMAS, METINIŲ SĄMATŲ IR ATASKAITŲ SUDARYMAS IR TVIRTINIMAS

4. Programos lėšos naudojamos Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytiems projektams finansuoti:

4.1. ne mažiau kaip 80 procentų Programos lėšų naudojama finansuoti projektams, kurių įgyvendinimo rezultate pasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas, tarp jų:

4.1.1. ne mažiau kaip 40 procentų – energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimo projektams: gyvenamiesiems namams ir visuomeninės paskirties pastatams modernizuoti, kitiems projektams, kurie leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse, įgyvendinti;

4.1.2. ne mažiau kaip 40 procentų – atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui skatinti, aplinkai palankioms technologijoms, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos būdu, diegti;

4.2. likusi dalis Programos lėšų naudojama finansuoti kitiems projektams, kurių įgyvendinimo rezultate nepasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas:

4.2.1. Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos formavimo ir įgyvendinimo priemonėms vykdyti;

4.2.2. miškams atkurti ir įveisti;

4.2.3. visuomenei informuoti ir šviesti, mokslo tiriamiesiems darbams ir jų sklaidai, veiklos vykdytojams ir kitiems asmenims konsultuoti ir mokyti aktualiausiais klimato kaitos politikos valdymo ir įgyvendinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo ir aplinkai palankių technologijų diegimo klausimais;

4.2.4. pagal Europos Sąjungos teisės aktus, Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, Kioto protokolą ir kitus tarptautinius susitarimus nustatytoms prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijoje ir trečiosiose valstybėse;

4.2.5. kitoms klimato kaitos politikos veiksmingo valdymo priemonėms, kurios, naudojantis valstybės pagalba, leistų veiklos vykdytojams ir kitiems ūkio subjektams, kurių vykdoma veikla nepatenka į Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 1 priede nurodytą veiklos rūšių sąrašą, sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo įsipareigojimų finansinę ir ekonominę naštą, įgyvendinti.

5. Programos lėšos naudojamos vadovaujantis metine Programos lėšų naudojimo sąmata (toliau – Metinė sąmata), kurios projektą Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys parengia pagal šio Tvarkos aprašo 1 priede nustatytą Metinės sąmatos formą ir iki kiekvienų metų sausio 30 dienos pateikia svarstyti Nacionaliniam klimato kaitos komitetui ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui.

6. Metinė sąmata, apsvarstyta su Nacionalinio klimato kaitos komitetu ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetu, tvirtinama aplinkos ministro įsakymu.

7. Einamaisiais biudžetiniais metais papildomai įplaukusios ir (ar) nepanaudotos Programos lėšos naudojamos kitų metų sąmatoje numatytoms priemonėms finansuoti. Metinė sąmata taip pat gali būti tikslinama metų eigoje atsižvelgiant į faktines įplaukas. Patikslinta sąmata derinama ir tvirtinama šio Tvarkos aprašo 6 punkto nustatyta tvarka.

8. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys kasmet rengia, teikia Nacionaliniam klimato kaitos komitetui ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui svarstyti ir iki kovo 1 d. teikia aplinkos ministrui įsakymu tvirtinti Nacionalinio klimato kaitos komiteto ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto apsvarstytą praėjusių metų Programos lėšų panaudojimo ataskaitą. Šios ataskaitos rengiamos pagal Atsakingos institucijos iki kiekvienų metų vasario 20 d. pateiktą apibendrintą informaciją apie Programos lėšomis finansuotų projektų įgyvendinimą.

9. Ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo sąmatos patvirtinimo Atsakinga institucija skelbia Aplinkos ministerijos ir savo interneto svetainėje apie atskirų šios Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytų ir metinėje sąmatoje numatytų finansuoti projektų paraiškų priėmimą finansavimui gauti ir kitą reikalingą informaciją.

III. PASKOLŲ TEIKIMO PAGRINDAI IR SĄLYGOS

10. Paskolos Programos lėšomis teikiamos Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkinę-komercinę veiklą vykdantiems fiziniams ir juridiniams asmenims, įgyvendinantiems šio Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytus projektus.

11. Paskola Programos lėšomis teikiama per kredito įstaigą, su kuria Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartį, šiame Tvarkos apraše, bendradarbiavimo ir tikslinės paskolos sutartyse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Aplinkos ministerija sudaro bendradarbiavimo sutartis su visomis kredito įstaigomis, pareiškusiomis norą bendradarbiauti. Kredito įstaiga prisiima visą paskolos grąžinimo riziką.

12. Paskola Programos lėšomis pareiškėjams teikiama atsižvelgiant į valstybės pagalbos teikimo reikalavimus, nustatytus 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1998/2006.

13. Valstybės pagalbos dydis yra apskaičiuojamas kaip bendrasis subsidijos ekvivalentas, kuris nustatomas finansavimo teikimo metu rinkoje vyraujančias palūkanų normas palyginus su teikiamo finansavimo sąlygomis. Rinkos palūkanų normos yra orientacinės palūkanų normos, kurias reguliariai nustato Europos Komisija ir kurios yra skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba oficialioje interneto svetainėje.

14. Paskolą pareiškėjui sudaro Aplinkos ministerijos per kredito įstaigą teikiamos Programos lėšos ir kredito įstaigos teikiamos lėšos.

15. Nustačius valstybės pagalbos dydį konkrečiai paskolai, Atsakinga institucija patikrina pareiškėjo teisę gauti tokią valstybės pagalbą.

16. Aplinkos ministerijos teikiama paskolos Programos lėšomis maksimali suma vienam pareiškėjui nustatoma atsižvelgiant į skiriamos valstybės pagalbos dydžio kaip subsidijos ekvivalento apribojimus, nustatytus *de minimis* pagalbai Tvarkos aprašo 12 punkte nurodytame teisės akte.

17. Bendra paskolos suma pareiškėjui neribojama, tačiau kredito įstaigos lėšos bendroje paskolos sumoje turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų.

18. Maksimalus pareiškėjui suteiktos paskolos grąžinimo terminas negali viršyti 6 (šešerių) metų.

19. Paskola pareiškėjui teikiama tik nacionaline valiuta.

20. Paskola pareiškėjui teikiama laikantis šių sąlygų:

20.1. paskolos Programos lėšomis suma išmokama pareiškėjui per kredito įstaigą pagal tikslinės paskolos sutarties bei kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytos sutarties dėl paskolos suteikimo nuostatas šio Tvarkos aprašo nustatyta tvarka atrinktam pareiškėjo projektui įgyvendinti;

20.2. paskola Programos lėšomis ar jos dalis pervedama kredito įstaigai pagal kredito įstaigos prašymą, pagrįstą 20.3 punkte nurodytais pareiškėjo pateiktais dokumentais. Kredito įstaiga atsakinga už pareiškėjo išlaidų atitiktį paskolos suteikimo sutarties sąlygoms;

20.3. kredito įstaiga, vadovaudamasi kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytos sutarties dėl paskolos suteikimo nuostatomis, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo paskolos Programos lėšomis sumos gavimo iš Aplinkos ministerijos perveda gautas paskolos Programos lėšomis lėšas ir kredito įstaigos teikiamos paskolos dalį pareiškėjui arba jo pasirinktam rangovui pagal pareiškėjo pateiktas sąskaitas, atliktų darbų aktus, pasirašytas sutartis ir kitus tikslinę paskolos paskirtį liudijančius dokumentus.

21. Kredito įstaiga už gautas iš Programos, bet pareiškėjui nepervestas paskolos lėšas Aplinkos ministerijai moka bendradarbiavimo sutartyje nustatyto dydžio palūkanas.

22. Pareiškėjas už Aplinkos ministerijos per kredito įstaigą suteiktą paskolos Programos lėšomis dalį kredito įstaigai moka tik kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytoje paskolos suteikimo sutartyje nustatytą maržą, kuri neturi būti didesnė nei 3 procentai.

23. Paskolos grąžinimo grafikas nustatomas tikslinės paskolos sutartyje bei kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytoje paskolos suteikimo sutartyje.

24. Pareiškėjas kartu su paraiška paskolai Programos lėšomis pagal šį Tvarkos aprašą gauti Atsakingai institucijai turi pateikti preliminarų kredito įstaigos, su kuria Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartį, sprendimą patvirtinantį dokumentą, kuris patvirtina kredito įstaigos sprendimą šio Tvarkos aprašo nustatyta tvarka suteikti paskolą pareiškėjui, nustatant ne didesnę nei 22 punkte nurodytą maržą. Kredito įstaigų, su kuriomis Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis, sąrašas skelbiamas Aplinkos ministerijos tinklalapyje.

25. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų maksimalų skiriamos valstybės pagalbos dydį (subsidijos ekvivalentas) riboja aplinkosauginio efektyvumo kriterijus: valstybės pagalbos dydis (subsidijos ekvivalentas) negali būti didesnis nei 0,5 Lt vienam

projektu sumažinamam kilogramui CO_2 ekvivalento (1 Lt dviem projektu sumažinamiems kilogramams CO_2 ekvivalento). Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal šio Tvarkos aprašo 2 priede nustatytą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką.

IV. SUBSIDIJŲ TEIKIMO PAGRINDAI IR SĄLYGOS

26. Subsidijos Programos lėšomis teikiamos ūkinės-komercinės veiklos nevykdantiems fiziniams ar juridiniams asmenims, kaimo bendruomenėms, bendrojo naudojimo objektų valdytojams (išskyrus pajamas generuojančius projektus), ūkinę-komercinę veiklą vykdantiems juridiniams asmenims (išskyrus pajamas generuojančius projektus), registruotiems Lietuvos Respublikoje, įgyvendinantiems šio Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytus projektus.

27. Fizinis asmuo subsidiją gali gauti tik mažos apimties projektams vykdyti.

28. Maksimalus subsidijos dydis vienam pareiškėjui, nevykdančiam ūkinės-komercinės veiklos, yra 5 mln. litų, vykdančiam ūkinę-komercinę veiklą, – 690 tūkst. Lt, tačiau subsidijos dydis projektui negali viršyti 80 (aštuoniasdešimt) procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Metinėje sąmatoje gali būti nustatytas kitoks skiriamos subsidijos dydis.

29. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų, išskyrus mažos apimties projektus, maksimalų skiriamos subsidijos dydį riboja aplinkosauginio efektyvumo kriterijus: finansavimo dydis negali būti didesnis nei 0,5 Lt vienam projektu sumažinamam kilogramui CO_2 ekvivalento (1 Lt dviem projektu sumažinamiems kilogramams CO_2 ekvivalento). Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 2 priede nustatytą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką.

30. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodyto mažos apimties projekto atveju nustatomas maksimalus subsidijos dydis, tenkantis vienam įdiegtos technologijos galios, dydžio arba ploto vienetui. Aplinkos ministerijos patvirtinti maksimalūs subsidijos dydžiai skelbiami Aplinkos ministerijos ir Atsakingos institucijos interneto svetainėje.

31. Subsidijos neteikiamos projektams, jei Aplinkos ministerija yra priėmusi sprendimą pritarti tokiems projektams kaip bendrai įgyvendinamiems projektams.

32. Mažos apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis nei 12 mėnesių, vidutinės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis nei 18 mėnesių, didelės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis nei 36 mėnesiai.

33. Projekto išlaidos apmokamos bei projekto priežiūra atliekama projekto finansavimo sutartyje nustatyta tvarka.

34. Projekto išlaidos gali būti apmokamos išlaidų kompensavimo arba sąskaitų apmokėjimo būdu.

35. Viso projekto išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentai turi būti saugomi ne trumpiau kaip 10 metų.

36. Išlaidos kompensuojamos, jeigu atitinka šiuos reikalavimus:

36.1. pateikiamas tinkamai užpildytas mokėjimo prašymas;

36.2. išlaidas tiesiogiai patyrė ir apmokėjo pareiškėjai projekto įgyvendinimo laikotarpiu;

36.3. išlaidos buvo skirtos apmokėti už pateiktas prekes ar suteiktas paslaugas, atliktus darbus;

36.4. išlaidos yra įformintos dokumentais, t. y. visos pareiškėjų patirtos išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentais, turi būti užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas.

37. Sąskaitos apmokamos tokia tvarka:

37.1. pareiškėjas turi patikrinti kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo pateiktą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrinti ir priimti atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes (išskyrus išankstinio apmokėjimo sąskaitą) ir, pasirašęs sąskaitą kaip tinkamą apmokėti, kartu su priėmimo–perdavimo aktu pridėti prie mokėjimo prašymo ir pateikti Atsakingai institucijai sutartyje nustatytu periodiškumu. Atsakinga institucija, patikrinusi ir nustačiusi, kad pateiktos apmokėti išlaidos atitinka šio Tvarkos aprašo reikalavimus, mokėjimo prašymą teikia Aplinkos ministerijai. Taikant sąskaitų apmokėjimo būdą, išlaidoms pagrįsti su mokėjimo prašymu neteikiami išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai;

37.2. pareiškėjo pateiktos sąskaitos apmokamos lėšas pervedant tiesiogiai rangovui, paslaugų teikėjui ar prekių tiekėjui.

38. Pareiškėjo nuosavų lėšų šaltiniai, kuriais įgyvendinamas projektas ar jo dalis, turi būti aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankami ir realūs paraiškos pateikimo metu. Pakankamai apibrėžtais, patikimais ir tinkamais nuosavų lėšų finansavimo šaltiniais gali būti laikomi:

38.1. kredito įstaigos paskola. Jei pareiškėjo planuojamas nuosavų lėšų šaltinis yra kredito įstaigos paskola, tokiu atveju pateikiamas preliminarus kredito įstaigos sprendimas suteikti paskolą, tačiau po sprendimo skirti finansavimą priėmimo, bet ne vėliau kaip per Atsakingos institucijos nustatytą terminą iki projekto finansavimo sutarties pasirašymo turi būti gauta paskola arba pateikta pažyma, kurioje nurodytas kredito įstaigos sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui vykdyti, esant ar įvykdžius tam tikras sąlygas;

38.2. pareiškėjo piniginės lėšos. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas sprendimas, patvirtintas juridinio asmens atitinkamo valdymo organo ar asmens (asmenų grupės), turinčio (turinčios) teisę priimti tokius sprendimus, kuriuo nutarta projekto įgyvendinimui skirti tam tikrą lėšų sumą, ir (ar) informacija apie lėšų šaltinį (kredito įstaigos sąskaitos (-ų) išrašas ar kredito įstaigos pažyma apie pareiškėjo turimas lėšas, numatomos pajamos, pelnas, nepaskirstytini rezervai).

39. Kiekvienam projektui taikytinas išlaidų apmokėjimo būdas nustatomas projekto finansavimo sutartyje. Viename projekte gali būti derinami abu Tvarkos aprašo 34 punkte nurodyti projekto išlaidų apmokėjimo būdai.

40. Pareiškėjai darbų, paslaugų bei prekių pirkimus, susijusius su projekto įgyvendinimu, turi atlikti vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (Žin., 1996, Nr. 84-2000; 2006, Nr. 4-102), kai pareiškėjas yra perkančioji organizacija, arba vadovaudamiesi aplinkos ministro patvirtintu Klimato kaitos specialiosios programos pareiškėjų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų tvarkos aprašu, kai pareiškėjas nėra perkančioji organizacija.

V. REIKALAVIMAI PROJEKTO IŠLAIDOMS

41. Tinkamos projekto išlaidos turi būti patirtos projekto įgyvendinimo laikotarpiu ir skirtos projektų, mažinančių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ar leidžiančių prisitaikyti prie klimato kaitos pokyčių, įgyvendinimui. Konkrečios tinkamų išlaidų kategorijos aplinkos ministro sprendimu nustatomos atskirai kiekvienai Metinėje sąmatoje numatytai projektų krypčiai.

42. Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos:

42.1. žemės pirkimo arba nuomos ir su tuo susijusios išlaidos;

42.2. nekilnojamojo turto (pastatų, kitų statinių ar patalpų ir žemės, ant kurios jie pastatyti) pirkimo, nuomos arba lizingo (finansinės nuomos) ir eksploatavimo išlaidos;

42.3. įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (finansinės nuomos) išlaidos;

42.4. transporto priemonių pirkimo, lizingo (finansinės nuomos), eksploatavimo ir su tuo susijusios išlaidos;

42.5. paskolos suteikimas ar grąžinimas, palūkanos už gautą paskolą;

42.6. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį

pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę susigrąžinti (atskaityti) PVM;

42.7. naudoto turto įsigijimas;

42.8. nuostoliai ir užsienio valiutos keitimo išlaidos;

42.9. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;

42.10. išlaidos, tiesiogiai nesusijusios su projekto vykdymu;

42.11. išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) ar yra priimtas sprendimas jas finansuoti iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų ar išteklių fondų, Europos Sąjungos arba ne Europos Sąjungos šalių valstybės institucijų lėšų;

42.12. gamybos priemonių keitimo į analogiškas gamybos priemones, jų nemodernizuojant, išlaidos;

42.13. papildomai Tvarkos aprašo 4.2 punkte nurodytiems projektams:

42.13.1. projekto administratorių komandiruotės;

42.13.2. kompiuterių, kanceliarinių prekių, automobilių ar kitokio turto įsigijimas;

42.13.3. biuro išlaikymo, eksploatavimo, remonto, rekonstravimo išlaidos;

42.14. sutarčių administravimo mokesčiai.

43. Projekto tinkamų išlaidų dydis nustatomas atsižvelgiant į pareiškėjo išlaidų realumą ir būtinumą bei reikalavimus, keliamus tinkamoms finansuoti išlaidoms.

44. Remiamų veiklų projektai turi būti įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijoje.

VI. PARAIŠKŲ PRIĖMIMAS, PROJEKTŲ VERTINIMAS IR ATRANKA

45. Patvirtinus Metinę sąmatą, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų, projektams pagal atskiras Metinėje sąmatoje numatytas finansuoti subsidijų ar paskolų forma projektų rūšis (kryptis) Atsakinga institucija savo interneto svetainėje paskelbia paraiškų pateikimo terminus, paraiškų priėmimo ir atrankos būdą bei kitą paraiškoms pateikti reikalingą informaciją.

46. Užpildyta Tvarkos aprašo 3 priede nurodytos formos paraiška įteikiama Atsakingai institucijai kartu su privalomai pateiktinais dokumentais. Pareiškėjas arba jo įgaliotas asmuo Atsakingai institucijai tiesiogiai arba registruotu paštu turi pateikti:

46.1. vieną paraiškos originalo egzempliorių ir paraiškos elektroninę versiją;

46.2. kitų privalomai pateiktinų dokumentų, kurie nurodyti Atsakingos institucijos interneto svetainėje, pareiškėjo patvirtintas kopijas.

47. Paraiška, pateikta Atsakingai institucijai kitu negu pirmiau paminėtame punkte nurodytu būdu, nepriimama.

48. Paraiškos originalo ir jų elektroninės versijos turinys turi būti identiški. Nustačius, kad originalo ir elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamasi originale nustatyta informacija.

49. Apie gautą paraišką bei kartu su ja pateiktus dokumentus Atsakinga institucija padaro įrašą duomenų bazėje ir projektų registracijos žurnale. Apie paraiškos užregistravimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu pranešama pareiškėjui.

50. Projektų vertinimą sudaro:

50.1. administracinės atitikties vertinimas;

50.2. aplinkosauginis – techninis projekto vertinimas.

51. Projektų vertinimą atlieka Atsakingos institucijos darbuotojas. Esant reikalui, gali būti pasitelkiami nepriklausomi ekspertai.

52. Atliekant projektų vertinimą, turi būti laikomasi šių principų:

52.1. skaidrumo ir nešališkumo – visi vertintojai privalo deklaruoti galimą interesų konfliktą;

52.2. konfidencialumo – vertintojai atsako už tai, kad paraiškoje ir kituose pareiškėjo pateiktuose dokumentuose esanti informacija būtų naudojama tik vertinimo tikslais.

MAŽOS APIMTIES PROJEKTŲ PRIĖMIMAS, VERTINIMAS IR ATRANKA

53. Paraiškos Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytų mažos apimties projektų subsidijavimui ar paskolų teikimui vertinamos ir sprendimai dėl projektų finansavimo priimami supaprastinta tvarka, Atsakingai institucijai paraiškas priimant ir atrenkant tęstiniu būdu per 30 darbo dienų nuo paraiškos priėmimo. Tuo atveju, kai, vadovaujantis Tvarkos aprašo 63 punkto nuostata, aplinkos ministras vidutinės ir didelės apimties projektams yra nustatęs kitokį paraiškų priėmimo ir atrankos būdą – konkursą, šis būdas taikomas ir mažos apimties projektams, patenkantiems į tą pačią Metinėje sąmatoje nurodytą lėšų panaudojimo sritį, kaip ir minimi vidutinės ir didelės apimties projektai.

54. Mažos apimties projektų paraiškų administracinės atitikties, aplinkosauginis – techninis projekto vertinimas atliekamas vienu metu.

55. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų atveju atitikties aplinkos ministro įsakymu patvirtintiems aplinkosauginiams–techniniams kriterijams vertinimas atliekamas vadovaujantis Atsakingos institucijos nustatyta tvarka bei aplinkos ministro įsakymu patvirtintais maksimaliais subsidijų dydžiais, kurie skelbiami Aplinkos ministerijos ir Atsakingos institucijos interneto svetainėje.

56. Tvarkos aprašo 4.2 punkte nurodytų mažos apimties projektų vertinimas atliekamas vadovaujantis Atsakingos institucijos nustatyta tvarka, kuri skelbiama Atsakingos institucijos internetinėje svetainėje.

57. Atlikęs paraiškų administracinės atitikties ir aplinkosauginį–techninį projekto vertinimą, Atsakingos institucijos darbuotojas (-ai) turi per 5 darbo dienas raštu pateikti Atsakingos institucijos vadovui vertinimo rezultatus ir išvadas apie projekto atitiktį aplinkosauginiams–techniniams kriterijams, pareiškėjo technines, organizacines, ekonomines ir finansines galimybes įgyvendinti projektą ir pasiekti paraiškoje nurodytą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo efektą.

58. Jeigu atliekant paraiškų vertinimą yra nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (arba) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui siunčiamas pranešimas, kuriame paprašoma pareiškėjo per nustatytą terminą pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją. Terminas trūkumams pašalinti neturi būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos ir ilgesnis kaip 15 darbo dienų, jeigu bendru sutarimu nenusprendžiama kitaip.

59. Atsakingos institucijos vadovas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo vertinimo išvadų gavimo pateikia šias išvadas kartu su visa vertinimo dokumentacija Aplinkos ministerijai arba Klimato kaitos specialiosios programos projektų atrankos komitetui (toliau – Atrankos komitetas), atsižvelgiant į paraiškų pateikimo bei atrankos būdą.

60. Paraiškas teikiant bei atrenkant konkurso būdu, Atsakingos institucijos įvertintus projektus atrenka ir pasiūlymus dėl finansavimo skyrimo (neskyrimo) rengia aplinkos ministro įsakymu sudarytas Atrankos komitetas, vadovaudamasis aplinkos ministro patvirtintu Atrankos komiteto darbo reglamentu ir atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, projektus vertinusių nepriklausomų ekspertų ir Atsakingos institucijos darbuotojų išvadas, paraiškose ir su jomis pateiktuose dokumentuose esančią informaciją. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrui.

61. Aplinkos ministras ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Atsakingos institucijos ar Atrankos komiteto išvadų gavimo priima motyvuotą sprendimą skirti (neskirti) finansavimą. Aplinkos ministro sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu. Aplinkos ministro sprendimas neskirti finansavimo įforminamas Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Aplinkos ministerijai ar Atrankos komitetui atmetus projektą dėl informacijos trūkumo ar poreikio tikslinti paraišką, Atsakinga institucija kreipiasi į pareiškėją prašydama per Atsakingos institucijos nustatytą terminą pateikti trūkstamą informaciją ar patikslinti paraišką ir, ją gavus, teikia projektą Aplinkos ministerijai pakartotiniam vertinimui. Per Atsakingos institucijos nustatytą terminą pareiškėjui

nepateikus prašomos informacijos ar nepatikslinus paraiškos, paraiška pakartotinai nevertinama. Aplinkos ministerijai ar Atrankos komitetui atmetus paraišką dėl Atsakingos institucijos atlikto vertinimo netikslumų, Atsakinga institucija organizuoja pakartotinį vertinimą.

62. Apie priimtą spendimą skirti (neskirti) finansavimą Aplinkos ministerija ne vėliau per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją ir Atsakingą instituciją bei paskelbia sprendimą skirti finansavimą Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

VIDUTINĖS IR DIDELĖS APIMTIES PROJEKTŲ PRIĖMIMAS, VERTINIMAS IR ATRANKA

63. Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytų vidutinės ir didelės apimties projektų paraiškų finansavimui gauti pateikimas, vertinimas ir sprendimų dėl projektų finansavimo priėmimas atliekami vadovaujantis aplinkos ministro nustatytais projektų paraiškų pateikimo ir atrankos būdais.

64. Nustatyta tvarka pateiktos paraiškos vertinamos eilės tvarka pagal jų registracijos datą projektų registracijos žurnale. Vienos paraiškos administracinės atitikties vertinimas negali trukti ilgiau kaip 3 darbo dienas nuo projekto registravimo dienos. Administracinės atitikties vertinimo metu nustatoma, ar paraiška yra tinkamai užpildyta ir ar pateikti visi reikalaujami dokumentai. Jeigu atliekant administracinės atitikties vertinimą yra nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (arba) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui siunčiamas pranešimas, kuriame paprašoma pareiškėjo per nustatytą terminą pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją. Terminas trūkumams pašalinti neturi būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos ir ilgesnis kaip 15 darbo dienų, jeigu bendru sutarimu nenusprendžiama kitaip.

65. Paraiškos, visiškai atitinkančios administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, teikiamos toliau aplinkosauginio–techninio projekto vertinimo etapui.

66. Aplinkosauginį–techninį projekto vertinimą organizuoja ir atlieka Atsakingos institucijos darbuotojas (-ai) ir, esant reikalui, nepriklausomas (-i) ekspertas (-ai).

67. Aplinkosauginio–techninio projekto vertinimo metu vertinama, ar, atsižvelgiant į vietovės sąlygas ir aplinkos būklę, įdiegus projekte numatytą technologiją, realiai pasiektinas paraiškoje nurodytas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo efektas ar kiti tikslai.

68. Atsakinga institucija turi užtikrinti, kad aplinkosauginis–techninis projekto vertinimas truktų ne ilgiau kaip 60 darbo dienų nuo atlikto paraiškos administracinės atitikties vertinimo datos. Šis terminas gali būti Atsakingos institucijos vadovo motyvuotu sprendimu pratęstas, atsižvelgus į gautų paraiškų apimtis ir skaičių.

69. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų atveju atitikties aplinkos ministro įsakymu patvirtintiems aplinkosauginiams–techniniams kriterijams vertinimas atliekamas vadovaujantis Atsakingos institucijos nustatyta tvarka bei Tvarkos aprašo 2 priede nurodyta Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodika.

70. Tvarkos aprašo 4.2 punkte nurodytų projektų vertinimas atliekamas vadovaujantis Atsakingos institucijos nustatyta tvarka, kuri skelbiama interneto svetainėje kartu su kita Tvarkos aprašo 45 punkte nurodyta informacija.

71. Atlikęs aplinkosauginį–techninį projekto vertinimą, Atsakingos institucijos darbuotojas (-ai) turi per 5 darbo dienas raštu pateikti Atsakingos institucijos vadovui vertinimo rezultatus ir savo išvadas apie projekto atitiktį aplinkosauginiams-techniniams kriterijams, pareiškėjo technines, organizacines, ekonomines ir finansines galimybes įgyvendinti projektą ir pasiekti paraiškoje nurodytą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo efektą.

72. Vertinimo rezultatai ir išvados kartu su užpildyta Atsakingos institucijos nustatyta

projekto apibendrinimo forma bei kita su projektu susijusia informacija Atsakingos institucijos raštu teikiami Aplinkos ministerijai arba Atrankos komitetui, atsižvelgiant į Aplinkos ministerijos nustatytą paraiškų pateikimo bei atrankos būdą.

73. Paraiškas teikiant bei atrenkant konkurso būdu, Atsakingos institucijos įvertintus projektus atrenka ir pasiūlymus dėl finansavimo skyrimo (neskyrimo) rengia aplinkos ministro įsakymu sudarytas Atrankos komitetas, vadovaudamasis aplinkos ministro patvirtintu Atrankos komiteto darbo reglamentu ir atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, Atsakingos institucijos darbuotojų parengtus projekto apibendrinimus, projektus vertinusių nepriklausomų ekspertų ir Atsakingos institucijos darbuotojų išvadas, paraiškose ir su jomis pateiktuose dokumentuose esančią informaciją.

74. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrui. Paraiškas teikiant ir atrenkant tęstiniu būdu, Atsakinga institucija projektų vertinimo rezultatus ir išvadas teikia aplinkos ministrui tiesiogiai.

75. Vadovaujantis šiomis Atsakingos institucijos išvadomis ar Atrankos komiteto rekomendacijomis, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jų gavimo priimamas sprendimas dėl finansavimo skyrimo (neskyrimo) kiekvienam atrinktam projektui. Sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu. Aplinkos ministro sprendimas neskirti finansavimo įforminamas Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Apie priimtą spendimą skirti (neskirti) finansavimą Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją ir Atsakingą instituciją bei paskelbia sprendimą skirti finansavimą Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

76. Atrankos komiteto ar aplinkos ministro atmesti projektai grąžinami Atsakingai institucijai nurodant atmetimo priežastis. Atrankos komitetui ar aplinkos ministrui atmetus projektą dėl informacijos trūkumo ar paraiškos tikslinimo, Atsakinga institucija kreipiasi į pareiškėją prašydama per Atsakingos institucijos nustatytą terminą pateikti trūkstamą informaciją ar patikslinti paraišką ir, ją gavus, teikti projektą pakartotiniam vertinimui. Per Atsakingos institucijos nustatytą terminą pareiškėjui nepateikus prašomos informacijos, paraiška nevertinama. Aplinkos ministrui ar Atrankos komitetui atmetus paraišką dėl vertinimo netikslumų, Atsakinga institucija organizuoja pakartotinį vertinimą.

VII. SUTARČIŲ DĖL FINANSAVIMO TEIKIMO SUDARYMAS

77. Informacija apie projektus, kurių įgyvendinimui numatyta skirti finansavimą, turi būti paskelbta Atsakingos institucijos interneto svetainėje ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie aplinkos ministro priimto sprendimo skirti finansavimą gavimo dienos. Šioje informacijoje turi būti nurodyti pareiškėjai, projektų pavadinimai, planuojama veikla ir rezultatai, numatoma skirti paskola ar subsidija.

78. Priėmus sprendimą skirti finansavimą, Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas skiriamą finansavimo sumą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos registre.

79. Subsidijos skyrimo atveju Aplinkos ministerija ir pareiškėjas pasirašo finansavimo sutartį.

80. Atsakinga institucija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo parengia finansavimo sutarties projektą ir pateikia pareiškėjui pasirašyti. Pareiškėjas turi pasirašyti finansavimo sutartį per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos. To nepadarius, laikoma, kad pareiškėjas finansavimo atsisako.

81. Paskolos skyrimo atveju Atsakinga institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoja kredito įstaigą apie sprendimą teikti Programos lėšomis paskolą ir jos teikimo sąlygas. Jei kredito įstaiga nurodytomis sąlygomis sutinka šio Tvarkos aprašo III skyriuje nustatyta tvarka suteikti paskolą pareiškėjui, kredito įstaiga ir Aplinkos ministerija pasirašo

tikslinės paskolos sutartį.

82. Ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo tikslinės paskolos sutarties pasirašymo pareiškėjas ir kredito įstaiga turi sudaryti paskolos suteikimo sutartį ir šios sutarties kopiją pateikti Aplinkos ministerijai ir Atsakingai institucijai.

83. Atsakinga institucija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo tikslinės paskolos sutarties sudarymo parengia projekto finansavimo sutarties projektą ir pateikia pareiškėjui pasirašyti. Pareiškėjas turi pasirašyti finansavimo sutartį per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos. Pareiškėjui nepasirašius finansavimo sutarties per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos, laikoma, kad pareiškėjas finansavimo atsisako. Tikslinės paskolos sutartyje numatoma sąlyga, kad pareiškėjui nepasirašius finansavimo sutarties per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos tikslinės paskolos sutartis nutraukiama.

VIII. PROJEKTŲ PRIEŽIŪRA

84. Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytų projektų priežiūrą sudaro šie etapai:

84.1. parengiamasis etapas – aplinkosauginio–techninio paraiškos vertinimo metu atsitiktine tvarka pasirenkama ne mažiau kaip 30 procentų paraiškų, kurių atveju Atsakingos institucijos darbuotojas ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas atlieka projekto įgyvendinimo vietos ir techninių sąlygų patikrą, apsilankant projekto įgyvendinimo vietoje ir patikrinant paraiškoje ir kartu su ja pateiktuose dokumentuose esančios informacijos atitiktį esamai situacijai;

84.2. techninio įgyvendinimo etapas – projekto įgyvendinimo metu, kai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, pasirenkama ne mažiau kaip 30 procentų projektų, kurių atveju Atsakingos institucijos darbuotojas ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas atlieka įgyvendinamo projekto techninių parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje ir vertina projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai;

84.3 galutinio įgyvendinimo etapas – įgyvendinus projektą, Atsakingos institucijos darbuotojas ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas atlieka projekto techninio įgyvendinimo parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje (tai atliekama sumontavus ir pradėjus eksploatuoti įrangą) ir įvertina projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai. Jei projektai finansuojami subsidijų forma, tai galutinė subsidijos dalis išmokama tik atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą. Jei pareiškėjas pateikia vieninteli mokėjimo prašymą per projekto įgyvendinimo laikotarpį, subsidija išmokama tik atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą;

84.4. visuomenės informavimo ir švietimo, mokslo tiriamųjų darbų ir jų sklaidos projektų bei kitų Tvarkos aprašo 4.2 punkte nurodytų projektų įgyvendinimo atveju kartu su galutiniu mokėjimo prašymu pareiškėjas privalo pateikti projekto vykdymo ataskaitą.

85. Pareiškėjai, įgyvendinantys vidutinės ir didelės apimties projektus, projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje privalo atlikti galutinį projekto išlaidų auditą:

85.1. galutinį projekto išlaidų auditą turi atlikti turintys teisę atlikti tokį auditą atestuoti auditoriai;

85.2. išlaidų audito išvada turi būti pateikta Atsakingai institucijai ir Aplinkos ministerijai kartu su galutinio projekto įgyvendinimo ataskaita ir galutiniu mokėjimo prašymu.

86. Didelės ir vidutinės apimties Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų atveju pareiškėjas Atsakingai institucijai privalo pateikti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ataskaitas, pagrįstas laboratorinių matavimų ir (ar) skaičiavimų rezultatais:

86.1. praėjus 15 mėnesių po projekto galutinio įgyvendinimo laikotarpio pabaigos – už pirmus 12 mėnesių veiklos po galutinio projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Pirmų metų ataskaitas turi patvirtinti nepriklausomi vertintojai;

86.2. praėjus 27 mėnesiams po galutinio projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos – už pirmus 24 mėnesius veiklos po galutinio projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos;

86.3. praėjus 39 mėnesiams po projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos – už galutinius 36 mėnesių veiklos po projekto galutinio įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

IX. INVESTAVIMAS Į ĮMONIŲ AKCINĮ KAPITALĄ

87. Programos lėšos investuojant į įmonių akcinį kapitalą naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu (Žin., 1998, Nr. 54-1492; 2002, Nr. 60-2412), Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymu (Žin., 2003, Nr. 74-3424; 2007, Nr. 117-4772), Lietuvos Respublikos kontroliuojančiųjų investicinių bendrovių įstatymu (Žin., 2003, Nr. 74-3425), Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu (Žin., 2000, Nr. 64-1914; 2003, Nr. 123-5574), Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu (Žin., 2007, Nr. 17-626), Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymu (Žin., 2007, Nr. 17-627), Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu ir kitais teisės aktais.

88. Metinėje programos sąmatoje numatytas Programos lėšas investicijoms į įmonių akcinį kapitalą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu patikėjimo teise valdo Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka viešo konkurso būdu parinkta valdymo įmonė.

89. Programos lėšų investavimo į įmonių akcinį kapitalą sąlygos numatomos investavimo sąlygų sutartyje, kurią pasirašo Aplinkos ministerija su konkursą laimėjusia valdymo įmone.

90. Ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo minėtos sutarties pasirašymo valdymo įmonė turi užregistruoti privataus kapitalo kolektyvinio investavimo subjektą (toliau – Investicinį fondą) Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijoje kartu su valdymo įmonės parengtomis ir su Aplinkos ministerija suderintomis investavimo taisyklėmis ir prospektu.

91. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu priimto sprendimo investuoti Aplinkos ministerija perduoda šiam tikslui skirtas Programos lėšas, įsigydama Investicinio fondo vienetų už Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime numatytą sumą.

92. Investavimo sąlygų sutartyje privalo būti nustatytos šios sąlygos:

92.1. per investavimo sąlygų sutartyje nustatytą laikotarpį, tačiau ne vėliau kaip per 1 metus nuo Investicinio fondo užregistravimo valdymo įmonė turi pritraukti ne mažiau kaip 30 procentų papildomų lėšų į Investicinį fondą;

92.2. vadovaujantis investavimo sąlygų sutartyje numatytais terminais ir sąlygomis, investavimo taisyklėmis ir prospektu, valdymo įmonė iš Investicinio fondo lėšų turi įsigyti tikslinių įmonių akcijų ir atlikti visas investavimo sąlygų sutartyje numatytas su akcijų valdymu susijusias funkcijas;

92.3. investavimu turi būti pasiektas toks aplinkosauginis efektas: 1 Lt investicijų turi būti sumažinti ne mažiau nei du kilogramai CO_2 ekvivalento per projekto vykdymo laikotarpį. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 2 priede nustatytą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką;

92.4. vadovaujantis investavimo sąlygų sutarties nuostatomis tikslinės investicijos į įmonių akcinį kapitalą turi būti padarytos ne vėliau kaip 2 metus nuo Investicinio fondo užregistravimo;

92.5. Investicinio fondo lėšų investavimo periodas – nuo 2 iki 5 metų;

92.6. Investicinio fondo veikimo trukmė – 7 metai su galimybe pratęsti dar 2 metams Investavimo sąlygų sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis;

92.7. metinis Investicinio fondo valdymo mokestis (įskaitant depozitoriumo, audito ir kitus mokėjimus) – ne daugiau kaip 3 procentai visų fondo lėšų;

92.8. metinė investicinė fondo grąža, kuri turi būti ne mažesnė nei buvo nustatyta viešo konkurso valdymo įmonei parinkti dokumentuose;

92.9. Investicinio fondo vienetų išpirkimo tvarka ir sąlygos;

92.10. Investicinio fondo lėšų panaudojimo priežiūros ir ataskaitų teikimo tvarka;

92.11. atsakomybė už įsipareigojimų pagal investavimo sąlygų sutartį nevykdymą.

93. Lėšos, gautos išpirkus investicinio fondo vienetus, pervedamos į valstybės iždo sąskaitą, kurioje laikomos Programos lėšos, ir naudojamos Metinėje sąmatoje numatytiems projektams finansuoti.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

94. Ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario mėnesio 20 dienos Atsakinga institucija pateikia Aplinkos ministerijos struktūriniam padaliniui apibendrintą informaciją apie įgyvendintus Programos lėšomis finansuotus projektus.

95. Jeigu pareiškėjas, įgyvendindamas projektą, nesilaiko projekto finansavimo sutarties sąlygų, Aplinkos ministerija turi teisę vienašaliu sprendimu nutraukti projekto finansavimo sutartį ir (ar) pareikalauti grąžinti sumokėtas lėšas ar jų dalį.

96. Už suteiktas finansavimo lėšas materialųjį ir nematerialųjį turtą pareiškėjas įsigyja savo nuosavybėn ir naudoja savo veikloje ne mažiau kaip penkerius metus.

97. Dėl pareiškėjo kaltės nepasiekus jo įsipareigoto produkto ir rezultato rodiklio, Aplinkos ministerija turi teisę pareikalauti iš pareiškėjo grąžinti visą ar dalį suteiktos finansavimo sumos.

98. Pareiškėjai turi teisę apskųsti Aplinkos ministerijos veiksmus ar neveikimą, susijusius su paraiškos vertinimu, atranka, sprendimo dėl finansavimo skyrimo ar neskyrimo priėmimu ir projekto įgyvendinimu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975) ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

_____

Klimato kaitos specialiosios programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
1 priedas

(Metinės Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatos forma)

KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO 20..... METAIS SĄMATA

Eilės Nr.	Lėšų paskirtis	Suma, Lt	Finansavimo būdas
1.	**Praėjusio laikotarpio nepaskirstytų (nerezervuotų) lėšų likutis**		
2.	**Pajamos:**		
2.1.	Lėšos, gautos už perleistus nustatytosios normos vienetus		
2.2.	Lėšos, gautos už aukcione parduotus apyvartinius taršos leidimus		
2.3.	Lėšos, gautos Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka		
2.4.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų lėšos, skirtos klimato kaitos poveikio mažinimo priemonėms įgyvendinti		
2.5.	Kitos teisėtai gautos lėšos		
	Iš viso:		
3.	**Programos lėšų panaudojimas:**		
3.1.	**Priemonės, kurių įgyvendinimo rezultate pasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas**		
3.1.1	Energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimas: gyvenamųjų namų ir visuomeninės paskirties pastatų modernizavimas, kitos priemonės, kurios leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse		
3.1.2	Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo skatinimas, aplinkai palankių technologijų, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos būdu, diegimas		
	Iš viso:		
3.2.	**Kitos priemonės, kurių įgyvendinimo rezultate nepasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas**		
3.2.1	Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos formavimas ir įgyvendinimas		
3.2.2	Miškų atkūrimas ir įveisimas		

Eilės Nr.	Lėšų paskirtis	Suma, Lt	Finansavimo būdas
3.2.3	Visuomenės informavimas ir švietimas, mokslo tiriamieji darbai ir jų sklaida, veiklos vykdytojų ir kitų asmenų konsultavimas ir mokymas aktualiausiais klimato kaitos politikos valdymo ir įgyvendinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo ir aplinkai palankių technologijų diegimo klausimais		
3.2.4	Pagal Europos Sąjungos teisės aktus, Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, Kioto protokolą ir kitus tarptautinius susitarimus nustatytų prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonių įgyvendinimas Lietuvos Respublikos teritorijoje ir trečiosiose valstybėse		
3.2.5	Kitos klimato kaitos politikos veiksmingo valdymo priemonės, kurios, naudojantis valstybės pagalba, leistų veiklos vykdytojams ir kitiems ūkio subjektams, kurių vykdoma veikla nepatenka į Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 1 priede nurodytą veiklos rūšių sąrašą, sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo įsipareigojimų finansinę ir ekonominę naštą, įgyvendinti		
	Iš viso:		
4.	**Nepaskirstytos lėšos (1+2-3)**		

_____

Klimato kaitos specialiosios programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
2 priedas

IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ KIEKIO SUMAŽINIMO VERTINIMO METODIKA

1. Vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą, įgyvendinus veiklą, iš dalies finansuojamą Programos lėšomis, lyginamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis įgyvendinus veiklą (projektinis scenarijus) su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu šios veiklos neįgyvendinus (bazinis scenarijus) per vertinamąjį laikotarpį. Išmetamų šiltnamio efektą dujų kiekio sumažinimas yra išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pagal bazinį scenarijų ir pagal projektinį scenarijų skirtumas.

2. Tiek vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį įgyvendinus veiklą (projektinis scenarijus), tiek neįgyvendinus veiklos (bazinis scenarijus), vertinami tiek tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tiek netiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis.

3. Tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis vertinamas kaip išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis projekto pareiškėjo valdomuose įrenginiuose. Tai yra:

3.1. iškastinio kuro deginimo metu išmetamo į atmosferą CO_2 kiekis tonomis, apskaičiuojamas, kaip nurodyta šio priedo 10.1 punkte;

3.2. proceso metu į atmosferą išsiskiriančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, perskaičiuotas į CO_2 ekvivalentą (CO_2e), kaip nurodyta šio priedo 10.2 punkte.

4. Netiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis vertinamas kaip išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis projekto pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, kuriam daro įtaką projekto pareiškėjo veikla ar neveikimas. Tai yra:

4.1. išmetamo į atmosferą CO_2 kiekis tonomis kitose Lietuvoje veikiančiose pareiškėjo nevaldomose elektrinėse, sąlygojamas projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos elektros energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos elektros energijos, pakeičiančios elektros gamybą kitose projekto pareiškėjo nevaldomose elektrinėse kiekiu, apskaičiuojamas, kaip nurodyta šio priedo 11 punkte;

4.2. išmetamo į atmosferą CO_2 kiekis centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, sąlygojamas projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos šiluminės energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos šiluminės energijos, pakeičiančios šilumos gamybą kituose projekto pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose kiekiu, apskaičiuojamas, kaip nurodyta šio priedo 12 punkte;

4.3. kiti atvejai, kai į atmosferą išmetamas CO_2 ir kitos šiltnamio efektą sukeliančios dujos projekto pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, kai ši tarša įtakojama projekto pareiškėjo veiklos ar neveikimo, apskaičiuojama, kaip nurodyta šio priedo 13 punkte.

5. Vertinant netiesioginį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, nevertinamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, atsirandančios gaminant diegiamą įrangą, ją transportuojant, įrengiant, išmontuojant ir utilizuojant.

6. Netiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ir tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis yra sudedamas, tiek vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį įgyvendinus veiklą (projektinio scenarijaus atveju), tiek neįgyvendinus veiklos (bazinio scenarijaus atveju).

7. Vertinant tiesioginį ir netiesioginį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį projektinio scenarijaus atveju ir bazinio scenarijaus atveju, galima nevertinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, kuris nesikeičia, lyginant projektinį scenarijų ir

bazinį scenarijų.

8. Projekto vertinamojo laikotarpio pradžia yra laikomas momentas, kai projektinio scenarijaus atveju būtų pradėta veikla, sąlygojanti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą, ir atitinkamas momentas bazinio scenarijaus atveju tokios veiklos nepradėjus. Projekto vertinamojo laikotarpio trukmė priklauso nuo įgyvendinamos veiklos tipo:

8.1. modernizuojant transporto infrastruktūrą, tokiu būdu mažinant iškastinio kuro sąnaudas – 25 metai;

8.2. klojant naujus arba keičiant centralizuoto aprūpinimo šiluma vamzdynus, garotiekius efektyvesniais – 25 metai;

8.3. atnaujinant (modernizuojant) pastatus, kai investicijos į išorinių atitvarų apšiltinimą viršija 50 % visų investicijų, – 25 metai;

8.4. įrengiant vėjo elektrines, fotoelektrines arba hidroelektrines – 20 metų;

8.5. įrengiant vidutinės ir didelės galios (nuo 500 kW) šilumos siurblius, išnaudojančius geoterminę, aeroterminę arbą hidroterminę energiją, – 20 metų;

8.6. įrengiant vidutinės arba didelės galios (nuo 1 MW) katilines arba kogeneracines elektrines (sumuojant elektros ir šilumos generuojamas nominalias galias) – 15 metų;

8.7. patalpose esančių vamzdynų šiluminės izoliacijos pagerinimas – 15 metų;

8.8. įrengiant saulės kolektorius šilumai ir (ar) karštam vandeniui ruošti – 12 metų;

8.9. įrengiant vėdinimo sistemas su šilumogrąžos įrenginiais – 12 metų;

8.10. įrengiant mažos galios (iki 1 MW) katilines arba kogeneracines elektrines (sumuojant elektros ir šilumos generuojamas nominalias galias) – 10 metų;

8.11. įrengiant efektyvesnius degiklius katilinėse ir kogeneracinėse elektrinėse, išmetamų dūmų šilumos utilizavimimo įrenginius (ekonomaizerius) – 10 metų;

8.12. įrengiant mažos galios (iki 500 kW) šilumos siurblius, išnaudojančius geoterminę, aeroterminę arbą hidroterminę energiją – 10 metų;

8.13. įsigyjant biodegalus, vandenilį vartoti pritaikytus automobilius, hibridinius Europos standartus viršijančius automobilius – 8 metai;

8.14. įrengiant automatikos, apskaitos, programinę įrangą, efektyvius siurblius ir ventiliatorius, leidžiančius padidinti energijos gamybos, perdavimo, paskirstymo, vartojimo efektyvumą – 8 metai;

8.15. keičiant efektyvesniais arba modernizuojant elektros apšvietimo prietaisus – 5 metai;

8.16. kitais atvejais – atsižvelgiant į diegiamos įrangos tikėtiną eksploatavimo trukmę, bet ne daugiau nei 25 metai;

8.17. jei vienu metu atliekama veikla, diegiant įrangą su tikėtina skirtinga eksploatavimo trukme, vertinamasis laikotarpis yra sąlygojamas įrangos, kuriai sąnaudos įsigyti ir įdiegti sudarė daugiau kaip 50% visos investicijos, tikėtinos eksploatavimo trukmės. Jei nei viena investicijos dalis nesudarė daugiau nei 50% visos investicijos, vertinamasis laikotarpis yra sąlygojamas skirtingos įrangos tikėtinų eksploatavimo trukmių svertiniu (atsižvelgiant į ją atitinkančią investicijos dalį) vidurkiu;

8.18. visais pirmiau įvardytais atvejais – vertinamasis laikotarpis yra trumpesnis nei diegiamos įrangos tikėtina eksploatavimo trukmė, jei terminas, per kurį įgyvendinta veikla daro įtaką išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokyčiams, yra trumpesnis dėl kitų priežasčių (pavyzdžiui, susikaupusių sąvartynuose biodujų jėgainių diegimo atveju vertinamasis laikotarpis yra ne ilgesnis nei biodujų iš sąvartyno prognozuojamas išsiskyrimo laikotarpis).

9. Tiek vertinant tiesioginį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, tiek netiesioginį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį per vertinamąjį laikotarpį, turi būti įvertinti kintantys veiksniai per vertinamąjį laikotarpį, sąlygojantys energijos poreikių kitimą, gamybos apimtis, bet kuriuo atveju (net ir vertinant bazinį scenarijų) privalomus pokyčius, vykdant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus ir kt.

10. Vertinant tiesioginį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, vertinamas CO_2 išmetimas, sąlygojamas deginamo kuro ir kitų procesų metu išsiskiriančios šiltnamio efektą sukeliančios dujos:

10.1. vertinant tiesioginį CO_2 išmetimą, sąlygojamą deginamo kuro, sudegintas per vertinamąjį laikotarpį kuro kiekis yra dauginamas iš taršos faktoriaus. Taikomi tipiniai arba specifiniai taršos faktoriai kiekvienai deginamo kuro rūšiai:

10.1.1. taikant tipinius taršos faktorius, kiekvienai deginamo kuro rūšiai naudojamos žemiau esančios vertės:

Kuro rūšis	Vienetai	Žemutinė šiluminė vertė[1]	Taršos santykinis energetinis faktorius[2]	Oksidacijos koeficientas	Taršos faktorius[3]
		GJ/vnt	kg CO_2/GJ		t CO_2/vnt
		(A)	(B)	(C)	(D) =(A) x (B) x (C) / 1000
Gamtinės dujos	tūkst. nm^3	33,49	56,9	0,995	**1,8961**
Mazutas	t	40,06	78,0	0,995	**3,1091**
Akmens anglis	t	25,12	95,0	0,990	**2,3625**
Dyzelinas, gazolis šildymui	t	43,07	74,0	0,995	**3,1712**
Žibalas		43,16	74,0	0,995	**3,1779**
Skalūnų alyva	t	73,3	74,0	0,995	**5,3971**
Durpės	t	11,72	102,0	0,990	**1,1835**
Malkos	ktm	8,2	0,0	0,990	**0,0000**
Biodujos	tūkst. nm^3	20,0	0,0	0,995	**0,0000**
Atidirbę tepalai	t	41,9	95,0	0,995	**3,9606**
Orimulsija	t	27,63	81,0	0,995	**2,2268**
Suskystintos naftos dujos	t	46,42	65,0	0,995	**3,0022**
Naftos koksas	t	32,65	100,8	0,990	**3,2582**
Nafta	t	42,78	78,0	0,995	**3,3202**
Aviacinis kuras		44,79	72,0	0,995	**3,2088**
Benzinas	t	44,79	73,0	0,995	**3,2533**

[1] Kuro ir energijos balanso sudarymo metodikos 4 priedas (Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2008 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. DĮ-154 redakcija).
[2] Lietuvos 2008 m. šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaita, 2008 m. gruodis. I priedas „Nacionaliniai taršos faktoriai energetikos sektoriuje“.
[3] Taršos faktorius yra lygus kuro žemutinės šiluminės vertės, taršos santykinio energetinio faktoriaus ir oksidacijos koeficiento sandaugai, padalintai iš 1000.

10.1.2. paraiškos teikėjas gali siūlyti specifinius taršos santykinius energetinius faktorius, oksidacijos koeficientus ir kuro šilumines vertes bei iš jų atitinkamai išskaičiuotus taršos faktorius, jei gali įrodyti, kad specifinės taikomos vertės yra tikslesnės konkrečios veiklos atveju;

10.2. vertinant tiesiogines kitų proceso metu išsiskiriančias šiltnamio efektą sukeliančias dujas, jų į atmosferą išmetamas kiekis yra perskaičiuojamas į CO_2 ekvivalentą (CO_2e), taikant tokius šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo perskaičiavimo į CO_2 ekvivalentą (CO_2e) koeficientus – pasaulinio šiltėjimo potencialo vertes:

10.2.1. 1 t anglies dvideginio (CO_2) perskaičiuojama kaip 1 t CO_2e;

10.2.2. 1 t metano (CH_4) perskaičiuojama kaip 21 t CO_2e;

10.2.3. 1 t azoto suboksido (N_2O) perskaičiuojama kaip 310 t CO_2e;

10.2.4. 1 t sieros heksaflorido (SF_6) perskaičiuojama kaip 23900 t CO_2e.

11. Vertinant netiesioginį išmetamo CO_2 kiekį tonomis kitose pareiškėjo nevaldomose Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančiose elektrinėse, sąlygojamą projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos elektros energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos elektros energijos, pakeičiančios elektros gamybą kitose projekto pareiškėjo nevaldomose elektrinėse kiekiu, iš tinklo per vertinamąjį laikotarpį perkamas elektros energijos kiekis arba per vertinamąjį laikotarpį į tinklą patiekiamos elektros energijos kiekis yra dauginamas iš elektros energijos taršos faktoriaus, kuris yra lygus 0,707 t CO_2e/MWh[4].

12. Vertinant netiesioginį išmetamo CO_2 kiekį tonomis centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, sąlygojamą projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos šiluminės energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos šiluminės energijos, pakeičiančios šilumos gamybą kituose projekto pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose kiekiu, iš tinklo per vertinamąjį laikotarpį perkamas šiluminės energijos kiekis arba per vertinamąjį laikotarpį į tinklą patiekiamos šiluminės energijos kiekis yra dauginamas iš centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus, kuris:

12.1. gali būti taikomas, naudojant tipinę centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmę, lygią 0,2330 t CO_2e/MWh[5];

12.2. gali būti taikomas, naudojant specifinę centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmę, jei galima įrodyti, kad specifinė reikšmė yra tikslesnė konkrečiu atveju.

13. Vertinant netiesioginį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, gali būti vertinamas ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis per vertinamąjį laikotarpį, sąlygojamas deginamo iškastinio kuro ir kitų procesų metu išsiskiriančio šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, taikant analogišką metodiką, kaip ir vertinant tiesioginius šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimus, kaip aprašyta šio priedo 10.1 ir 10.2 punktuose.

---

[4] Tai atitinka vidutinę AB Lietuvos elektrinės nuolat kondensaciniu režimu dirbančios elektrinės santykinę taršą, tenkančią vienai patiektos į tinklą elektros energijos MWh. AB Lietuvos elektrinė yra brangiausią elektros energiją gaminanti Lietuvoje elektrinė. Laikoma, kad esami blokai išliks brangiausiai elektrą gaminančiais pajėgumais Lietuvoje per artimiausius 25 metus. Remiantis AB Lietuvos elektrinės pateikta informacija, 2010, 2011 ir 2012 metais elektrinėje planuojama į tinklą patiekti atitinkamai 2,5 TWh, 2,6TWh ir 3,0 TWh (iš viso 8,1 TWh). Per tą patį laiką elektrinėje sudeginti 2,11 mlrd. nm^3 gamtinių dujų ir 0,554 mln. t mazuto, tai yra į atmosferą išmesti 5,7232 mln. t CO_2.

[5] Tai atitinka vidutinę katilinių, tiekiančių šilumą į Lietuvos centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemas taršą, tenkančią vienai vartotojų suvartotos šiluminės energijos MWh. Remiantis oficialiai Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (LŠTA) pateikta informacija, 2008 metais visos Lietuvos LŠTA priklausančios šilumos tiekimo įmonės vartotojams patiekė 7,6278 TWh šilumos. Per atitinkamą laikotarpį suvartotas kuras šilumai gaminti LŠTA narėms priklausančių šilumos tiekimo įmonių šilumą generuojančiuose įrenginiuose ir įrenginiuose, turinčiuose nepriklausomo šilumos gamintojo statusą, iš kurių šiluma yra tiekiama į LŠTA priklausančius šilumos tinklus, yra: gamtinių dujų 690733 tne (tonų naftos ekvivalento), mazuto 33111 tne , biokuro 146139 tne , geoterminės energijos 1050 tne, durpių ir durpių kuro 2172 tne, akmens anglies 1934 tne, dyzelino, suskystintų dujų 362 tne, skalūnų alyvos, krosnių kuro, kt 4066 tne, atliekinės energijos 7400 tne. Iš viso: 886967 tne. Į atmosferą išmestas CO_2 kiekis – 1,7769 mln. t CO_2.

Bazinis (palyginamasis) scenarijus				
Tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekis	CO_2 išmetimas deginant kurą	Deginamo kuro rūšis (1)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A1)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B1)	
		CO_2e išmetimas, t/metus	(C1)=(A1) x (B1)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D1)	
		Deginamo kuro rūšis (2)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A2)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B2)	
		CO_2e išmetimas, t/metus	(C2)=(A2) x (B2)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D2)	
		Deginamo kuro rūšis (3)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A3)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B3)	
		CO_2e išmetimas, t/metus	(C3)=(A3) x (B3)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D3)	
	Kitų procesų metu išsiskiriančios ŠESD	ŠESD rūšis		
		ŠESD kiekis, t/metus	(A4)	
		Perskaičiavimo į CO_2 ekvivalentą koeficientas	(B4)	
		ŠESD kiekis, t CO_2e/metus	(C4)=(A4) x (B4)	
Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis	Suvartojama elektros energija iš tinklo, MWh/metus		(A5)	
	Tiekiama elektros energija į tinklą, MWh/metus		(AA5)	
	Elektros energijos taršos faktorius, t/MWh		(B5)	
	Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su elektros energija, t		(C5)=((A5)-(AA5))x(B5)	
	Suvartojama šiluminė energija iš tinklo, MWh		(A6)	
	Tiekiama šilumos energija į tinklą, MWh		(AA6)	
	Šilumos energijos taršos faktorius, t/MWh		(B6)	

	Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su šilumos energija, t/metus		(C6)=((A6)-(AA6))x(B6)	
Galutinės energijos sąnaudos, GJ/metus			(Db)=(A1)x(D1) + (A2)x(D2) + (A3)x(D3) + (A5) - (AA5) + (A6) - (AA6)	
Visas metinis išmetamų ŠESD kiekis, t/metus			(Cb)=(C1) + (C2) + (C3) + (C4) + (C5) + (C6)	
Projektinis scenarijus				
Tiesioginis išmetamų ŠESD kiekis	CO_2 išmetimas deginant kurą	Deginamo kuro rūšis (1)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A1)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B1)	
		CO_2e išmetimas, t/metus	(C1)=(A1) x (B1)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D1)	
		Deginamo kuro rūšis (2)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A2)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B2)	
		CO_2e išmetimas, t/metus	(C2)=(A2) x (B2)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D2)	
		Deginamo kuro rūšis (3)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A3)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B3)	
		CO_2e išmetimas, t/metus	(C3)=(A3) x (B3)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D3)	
	Kitų procesų metu išsiskiriančios ŠESD	ŠESD rūšis		
		ŠESD kiekis, t/metus	(A4)	
		Perskaičiavimo į CO_2 ekvivalentą koeficientas	(B4)	
		ŠESD kiekis, t CO_2e/metus	(C4)=(A4) x (B4)	
Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis	Suvartojama elektros energija iš tinklo, MWh/metus		(A5)	
	Tiekiama elektros energija į tinklą, MWh/metus		(AA5)	
	Elektros energijos taršos faktorius, t/MWh		(B5)	
	Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su elektros energija, t		(C5)=((A5)-(AA5))x(B5)	
	Suvartojama šiluminė energija iš tinklo, MWh		(A6)	

	Tiekiama šilumos energija į tinklą, MWh		(AA6)	
	Šilumos energijos taršos faktorius, t/MWh		(B6)	
	Netiesioginis, išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su šilumos energija, t/metus		(C6)=((A6)-(AA6))x(B6)	
Galutinės energijos sąnaudos, GJ/metus			(Dp)=(A1)x(D1) + (A2)x(D2) + (A3)x(D3) + (A5) - (AA5) + (A6) - (AA6)	
Visas metinis išmetamų ŠESD kiekis, t/metus			(Cp)=(C1) + (C2) + (C3) + (C4) + (C5) + (C6)	
Išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas				
Metinis ŠESD išmetimas pagal bazinį scenarijų, t CO_2e/metus (perkelti iš Cb)			(A)	
Metinis ŠESD išmetimas pagal projektinį scenarijų, t CO_2e/metus (perkelti iš Cp)			(B)	
Metinis išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas, t CO_2e/metus			(C) = (A) - (B)	
Metinės galutinės energijos sąnaudos pagal bazinį scenarijų, GJ/metus (perkelti iš Db)			(D)	
Metinės galutinės energijos sąnaudos pagal projektinį scenarijų, GJ/metus (perkelti iš Dp)			(E)	
Metinis galutinės energijos sumažinimas, GJ/metus			(F)=(D)-(E)	
Vertinamasis laikotarpis, metais			(G)	
Bendras galutinės energijos sumažinimas, GJ			(H)=(F) x (G)	
Bendras išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas, t CO_2e			(I)= (C) x (G)	

Klimato kaitos specialiosios programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
3 priedas

PARAIŠKA
KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS FINANSUOJAMAM PROJEKTUI (PRIEMONEI)

Pildo atsakinga institucija

1. <u>PROJEKTAS</u>	1.1. PROJEKTO PAVADINIMAS
	1.2. PARAMOS FORMA (pažymėti): PASKOLA ☐ SUBSIDIJA ☐
	1.3. PROJEKTO DIEGIMO VIETA (adresas (gatvė, miestas)
	1.4. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO TRUKMĖ **PRADŽIA:** (METAI, MĖNUO, DIENA) **PABAIGA:** (METAI, MĖNUO, DIENA)

2. <u>PROJEKTĄ TEIKIA</u>

2.1. Pareiškėjo pavadinimas ir kodas, juridinė forma (fiziniams asmenims – vardas, pavardė, asmens kodas)
2.2. Veikla, veiklos kodas pagal EVRK (nepildoma, jei pareiškėjas yra fizinis asmuo arba savivaldybė)
2.3. Adresas
2.4. Telefonai (su kodais)
2.5. Faksai (su kodais)
2.6. Projekto komanda (nepildoma, jei pareiškėjas yra fizinis asmuo) Projekto vadovas (pavardė, pareigos, telefonas) Projekto finansininkas (pavardė, pareigos, telefonas) Atsakingas už projekto stebėseną ir vykdymą specialistas (pavardė, pareigos, telefonas)
2.7. Savininkai, pagrindiniai akcininkai (jei pareiškėjas yra akcinė bendrovė arba uždara akcinė bendrovė)
2.8. Teikėjo metinė apyvarta arba savivaldybės metinis biudžetas per paskutinius audituotus finansinius metus (nepildoma, jei pareiškėjas yra fizinis asmuo)
2.9. Darbuotojų skaičius (jei pareiškėjas yra juridinis asmuo)
2.10. Įmonės įkūrimo data (jei pareiškėjas yra juridinis asmuo)
2.11. Pareiškėjo patirtis panašiuose projektuose (veiklos kryptyse):

3. PROJEKTO TIPAS (Pažymėkite tinkantį apibūdinimą)

3.1. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodyti projektai:	
3.1.1. energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimo projektai: gyvenamiesiems namams ir visuomeninės paskirties pastatams modernizuoti, kiti projektai, kurie leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse;	☐
3.1.2. atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui skatinti, aplinkai palankioms technologijoms, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos būdu, diegti skirti projektai.	☐
3.2. Tvarkos aprašo 4.2 punkte nurodyti projektai:	
3.2.1. nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos formavimo ir įgyvendinimo projektai (priemonės);	☐
3.2.2. miškų atkūrimo ir įveisimo projektai;	☐
3.2.3. visuomenės informavimo ir švietimo, mokslo tiriamųjų darbų ir jų sklaidos, veiklos vykdytojų ir kitų asmenų konsultavimo ir mokymo aktualiausiais klimato kaitos politikos valdymo ir įgyvendinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo ir aplinkai palankių technologijų diegimo klausimais projektai (priemonės);	☐
3.2.4. prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonių įgyvendinimas Lietuvos Respublikos teritorijoje ir trečiosiose valstybėse	☐

PROJEKTE NUMATYTA TECHNOLOGIJA: (pakomentuokite nurodytą apibūdinimą projektams, išvardytiems šios paraiškos 3.1 punkte)

Tradicinė technologija	☐
Kita (pvz., eksperimentinė technologija*)	☐ (pakomentuokite žemiau)
_ _____	
_ _____	

Ar planuojama CO_2 mažinimo technologija atitinka Europos Sąjungos nustatytus geriausius prieinamus gamybos būdus konkrečioms pramonės šakoms?

Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu ☐ (pakomentuokite žemiau)

_ _____

_ _____

***Pastaba:** Eksperimentinė technologija – laboratorijoje sukurta, tačiau praktikoje neįdiegta technologija (nėra žinomas praktikoje veikiantis analogas).

4. SITUACIJA RINKOJE (PAPLITIMAS)

Ar Jums žinomi panašūs projektai jau įvykdyti Lietuvoje?

5. VISUOMENINĖ PROJEKTO REIKŠMĖ

5.1. Projekto atitikimas Direktyvai 2003/87/EB, Nacionalinei darnaus vystymo strategijai, Nacionalinei klimato kaitos valdymo politikos strategijai ir kt.
5.2. Įgyvendintu projektu bus informuojama (taikoma šios paraiškos 3.2 punkte išvardytiems projektams, išskyrus 3.2.2 punkte nurodytus projektus): 5.2.1. Lietuvos gyventojai (nurodyti skaičių)_____ 5.2.2. tikslinės grupės Lietuvos savivaldybėse (nurodyti skaičių)_____

6. PROJEKTO APRAŠYMAS

6.1. Duomenys apie esamą įrenginį arba objektą (taikoma šios paraiškos 3.1 punkte nurodytiems projektams)

6.1.1. trumpas šiuo metu esančio įrenginio arba objekto, naudojamos priemonės aprašymas. Pokyčių būtinumo pagrindimas
6.1.2. pagrindiniai esamos situacijos (prieš pokyčius) technologiniai parametrai (jei planuojamos diegti technologinės priemonės)
6.1.3. esamas poveikio aplinkai monitoringas (išskyrus mažos apimties projektus)

6.2. Duomenys apie planuojamą diegti įrenginį, priemonę

6.2.1. trumpas priemonės/įrenginio aprašymas
6.2.2. pagrindiniai diegiamo įrenginio technologiniai parametrai (jei planuojamos diegti technologinės priemonės)

6.3. projekto finansinis vertinimas: (taikoma didelės apimties projektams, išvardytiems šios paraiškos 3.1 punkte): 6.3.1. projekto vidinė grąžos norma per vertinamąjį laikotarpį negavus paramos iš Klimato kaitos specialiosios programos: 6.3.2. projekto vidinė grąžos norma per vertinamąjį laikotarpį gavus paramą iš Klimato kaitos specialiosios programos:

6.4. trumpas projekto atitinkančio patvirtintus kriterijams aprašymas (taikoma šios paraiškos 3.2 punkte išvardytiems projektams):
6.5. projekto, priemonės tęstinumas, nauda visuomenei ir aplinkai
6.6. paramos būtinumas *(įvertinkite paramos poveikį projekto įgyvendinimui)*
☐ projektas nebus įgyvendintas, jei parama nebus suteikta; ☐ projektas, suteikus paramą, bus įgyvendintas platesniu mastu; ☐ suteikus paramą, pagerės projekto kokybė; ☐ suteikta parama paspartins projekto įgyvendinimą. Nurodykite, kiek mėnesių projekto įgyvendinimas paspartėtų (____ mėn.); ☐ parama neturės įtakos projekto įgyvendinimui.

Paaiškinkite ir pagrįskite, kokią įtaką suteikta parama darytų projektui	*Paaiškinama ir pagrindžiama suteiktos paramos įtaka projekto apimčiai, kokybei, sėkmei, poveikiui ir pan.*

7. TIESIOGINIS POVEIKIS (NAUDA) APLINKAI (taikoma šios paraiškos 3.1 punkte nurodytiems projektams, išskyrus mažos apimties projektus)

Skaičiavimas atliekamas vadovaujantis Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodika.

7.1. Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas

Išmetamieji teršalai	CO_{2e} sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį, t	Projekto vertinamasis laikotarpis, metai	CO_{2e} sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį, tenkantis vienam paramos litui, kg
CO_{2e}			

7.2. Poveikio aplinkai įvertinimo metodai, atlikimo periodiškumas

Išmetamieji teršalai	Poveikio aplinkai įvertinimo metodas*	Atlikimo periodiškumas**	Nurodyti, kas atliks

* Tiesioginiai matavimai (pvz., skaitikliai ir kt.), netiesioginiai matavimai (pvz., mėginių paėmimas/ laboratoriniai tyrimai), vertinimas pagal įrangos technines specifikacijas, teorinis skaičiavimas, naudojant patvirtintas metodikas, svėrimas, kt.

** Nuolat, kas mėnesį, 1 kartą per metus, kt. remiantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK), techninio projekto aplinkos apsaugos dalimi arba vadovaujantis Aplinkos monitoringo vykdymo tvarka.

8. PROJEKTO IŠLAIDŲ PAGRINDIMAS IR PROJEKTO DIEGIMO ETAPAI (REMIANTIS PROJEKTO SĄMATOS EILUTĖMIS)

Atlikti, vykdomi ir planuojami darbai, planuojama įsigyti įranga iki projekto įdiegimo pabaigos	Etapo pradžia	Etapo pabaiga	Lėšų poreikis, Lt	Tinkamos finansuoti išlaidos, Lt	Netinkamos finansuoti išlaidos, Lt	Išlaidų pagrindimas: 1) nurodyti, kuo vadovaujantis ir/ar kaip apskaičiuojama kiekviena projekto sąmatos eilutė arba 2) nurodyti įrangos, paslaugų tiekėjus (sutarties data, numeris)	Kiekviename etape pasirinkite projekto išlaidų apmokėjimo būdą: 1) išlaidų kompensavimo (IK); 2) sąskaitų apmokėjimo (SA)*
							☐ IK
							☐ IK ☐ SA
							☐ IK ☐ SA
							☐ IK ☐ SA
							☐ IK ☐ SA
IŠ VISO (be PVM):							
PVM:							
IŠ VISO BENDRA PROJEKTO VERTĖ:							

*Sąskaitų apmokėjimo būdas galimas tuomet, kai ne mažiau kaip 20 proc. subsidijuojamos sumos apmokama išlaidų kompensavimo būdu.

9. FINANSINIAI DUOMENYS

Bendra projekto vertė, Lt	
Tarp jų:	
1. Parama Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis:	
1.1. paskola	
1.2. subsidija	
2. Banko paskola	
3. Nuosavos lėšos	
4. Kiti finansavimo šaltiniai	

Pastaba. Subsidijos dydis nustatomas atsižvelgiant į Tvarkos aprašo 28 ir 29 punktuose nustatytus reikalavimus.

Ši paraiška pateikiama kartu ir visais privalomai pateiktinais dokumentais *(priklausomai nuo projekto tipo)*

10. PRIEDAI

1. Įrengimų pirkimo techninės specifikacijos, konkurso (atrankos) protokolo, įvardinančio konkurso (atrankos) laimėtoją, kopija (*jei konkursas jau yra įvykęs*) arba viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo planas.
2. Sutartys su būsimais rangovais ar tiekėjais dėl įrangos tiekimo ar darbų/paslaugų vykdymo ir sutartis pagrindžiančios sąmatos (*jeigu jau yra pasirašytos*).
3. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentai (informacija atrankai arba poveikio aplinkai vertinimo ataskaita; atrankos išvada arba sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo poveikio aplinkai vertinimo (*jei buvo atlikta*).
4. Suderintas techninis projektas su projektuotojų kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų kopijomis (atestatai, licencijos) ir leidimu statybai (teikia pareiškėjai, kurių projekto įgyvendinimui reikalingas statybos leidimas) (*jei techninis projektas jau yra parengtas*).
5. Pareiškėjai, įsigyjantys atskirus mechanizmus, teikia tik techninę dokumentaciją, technologinę schemą.
6. Ekspertizių (*jeigu buvo atliktos*) išvados.
7. Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo skaičiavimai (išskyrus mažos apimties projektus).
8. Pilna projekto finansinė analizė (pinigų srautų analizė, kaštų ir naudos analizė ir kt.) (taikoma Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytiems didelės apimties projektams).
9. Juridinio asmens registracijos pažymėjimo kopija.
10. Kiti projektą pagrindžiantys dokumentai.

Paraišką užpildė:

_____ _____
(vardas, pavardė) (pareigos)

_____ _____
(data) (parašas)

Pareiškėjo deklaracija

20…….m. ……d.

_____
(sudarymo vieta)

Aš, _____,
(pareiškėjo (fizinio asmens)/pareiškėjo (juridinio asmens) vadovo/atstovo vardas, pavardė)
_ _____ , atstovaudamas _____
(pareiškėjo (fizinio asmens) asmens kodas)
_ _____,
(pareiškėjo (juridinio asmens) pavadinimas, įmonės kodas)
tvirtinu kad:

1. Projektui _____
(projekto pavadinimas)
(toliau – Projektas) įgyvendinti skirtos nuosavos lėšos bus pakankamos ir užtikrintos viso projekto įgyvendinimo metu.

2. Paraiškoje ir jos prieduose pateikta informacija ir dokumentai (ir/ar jų kopijos) yra teisingi ir teisėti, t. y. atitinkantys Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

3. Esu susipažinęs su paramos teikimo sąlygomis, nustatytomis Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos apraše (toliau – Tvarkos aprašas), įsipareigoju jų laikytis.

4. Man yra žinoma, kad jeigu mano pateikta deklaracija yra melaginga, pateikta paraiška nebus nagrinėjama ir bus atmesta, o tuo atveju, jeigu bus priimtas sprendimas teikti paramą, bus laikoma, kad pareiškėjas atsisakė paramos, ir toks sprendimas neteks galios, ir paramos sutartis nebus sudaroma, taip pat kad įstatymų nustatyta tvarka gali būti kreipiamasi į teismą dėl žalos atlyginimo.

5. _____ nėra bankrutavęs (-usi),
(pareiškėjo (juridinio asmens) pavadinimas)
bankrutuojantis (-i) ar likviduojamas (-a).

Pareiškėjas už deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumą atsako įstatymų nustatyta tvarka.

_____ _____
(vardas, pavardė) (parašas)

A.V.

_____